

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 80

van **KARL VANLOUWE**

datum: 14 november 2014

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Jaarverslag Europese Rekenkamer uitvoering begroting 2013 - Onderhandse gunningen

Op 12 november 2014 publiceerde de Europese Rekenkamer (ERK) haar jaarverslag over de uitvoering van de begroting 2013 (ref. 2014/C 398/01). Daarin wordt verslag uitgebracht van de resultaten van de jaarlijkse controle van het financieel beheer van de Europese Unie (EU) door de ERK.

De begrotingsuitgaven van de EU bedroegen in 2013 in het totaal 148,5 miljard euro. Het domein "Regionaal beleid, energie en vervoer" is goed voor 30,4 % van dit budget, namelijk 45,5 miljard euro. De controle die de ERK hierop uitvoerde betrof in grote mate het regionaal beleid (96 %), grotendeels gefinancierd uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Cohesiefonds (CF). De resterende controle (4 %) betrof uitgaven op energie en vervoer.

De ERK constateerde o.a. "ernstige fouten bij het plaatsen van overheidsopdrachten", goed voor 39 % van het foutenpercentage. Deze fouten hebben o.a. te maken met (1) de toekenning van aanvullende contracten zonder mededinging, (2) de beoordeling van de offertes, (3) de bekendmakingsvereisten inzake de inschrijving of het bestek en (4) onjuiste aanbestedingsprocedure of het ontbreken ervan. Naast één concreet voorbeeld uit Duitsland, verwijst de ERK algemeen verder naar soortgelijke gevallen van onterechte onderhandse gunning in projecten in Tsjechië, Duitsland, Spanje, Italië, Zweden en België.

1. Heeft de minister weet van projecten in Vlaanderen waar onterecht of foutief onderhandse gunningen werden verleend? Zo ja, over hoeveel projecten gaat het en wat zijn hun contractwaarden?
2. Gaat de regering initiatieven nemen die de eerstelijnscontrole door de autoriteiten van de lidstaten kunnen verbeteren? Zo ja, welke?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 80 van 14 november 2014

van **KARL VANLOUWE**

1. Er zijn geen Vlaamse projecten betrokken volgens het Agentschap Ondernemen en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, respectievelijk beheersautoriteit voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en de Trans-European Transport Networks (TEN-T).
2. De lidstaten dragen de verantwoordelijkheid voor voorkomen, ontdekken of corrigeren van onregelmatige uitgaven en rapportage hierover aan de Commissie. Zij moeten ervoor zorgen dat de projecten effectief in aanmerking komen voor EU-financiering en de gedeclareerde kosten voldoen aan alle in de verordeningen en/of de nationale regels uiteengezette voorwaarden. Vooraleer de uitgaven door de beheersautoriteiten worden gecertificeerd, gebeuren op basis van steekproeven controles ter plaatse plus een beheersverificatie op stukken. Certificerende instanties moeten de zekerheid bieden dat er een set beheers- of eerstelijnscontroles worden verricht, voordereer zij de uitgaven bij de Commissie voor terugbetaling declareren.

Overheidsopdrachten zijn nu al een belangrijk onderdeel van eerstelijnscontrole door de Vlaamse beheers- en certificeringsautoriteiten voor EFRO, en dit zowel bij de controle op stukken als bij controle ter plaatse. De Europese wetgeving bepaalt hiervoor het regelgevende kader.

Eerstelijnscontrole wordt binnen Vlaanderen continu geoptimaliseerd op basis van eigen ervaringen, aanbevelingen via tweedelijnscontroles, aanbevelingen van Europa... De optimalisaties gebeuren onder meer via aanpassing van checklists en richtlijnen, controle volgens het vierogenprincipe, digitalisering van de opvolging van gunningen in een project en het volgen van opleidingen door de dossierbehandelaars en inspecteurs.

Naast controle is ook preventie en sensibilisering van de projectpromotoren essentieel. Promotoren moeten bij indiening van een projectvoorstel als verplichte bijlage een gedetailleerd aanbestedingsplan meesturen. Potentiële fouten worden dus in een vroeg stadium ontdekt, waardoor een snelle bijsturing mogelijk is. Verder worden alle promotoren bij heel wat gelegenheden (workshops, bezorgen richtlijnen, uitschrijven en realisatie opdracht, projectovereenkomst zelf....) attent gemaakt op het belang van een correcte toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten. Daarnaast bestaat er specifiek voor Interreg een kennisuitwisselingsplatform om goede praktijken op vlak van overheidsopdrachten uit te wisselen. Bovenstaande positieve praktijken worden uiteraard in de toekomst verdergezet.